

KOMENTÁŘ

6. 2. 2025

Výzkum a vývoj v mezikrajském srovnání v roce 2023

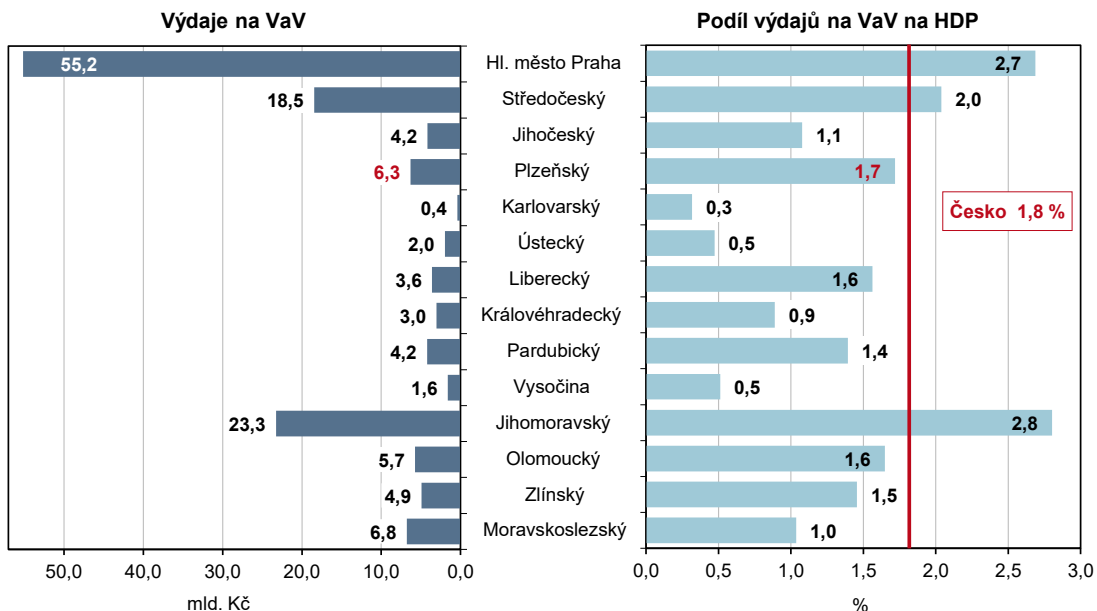
V roce 2023 dosáhly v Česku celkové výdaje na výzkum a vývoj 139,7 miliardy korun, největší relativní meziroční nárůst byl zaznamenán v Ústeckém kraji. Výdaje na financování výzkumu a vývoje v Plzeňském kraji dosáhly částky 6,3 mld. Kč. Nejvyšší podíl na HDP byl vytvořen v Jihomoravském kraji. Plzeňský region se po Praze a Středočeském kraji umístil na čtvrtém místě. Počty zaměstnanců ve výzkumu a vývoji meziročně vzrostly pouze v podnikatelském sektoru, a to jen v sedmi regionech. Plzeňský kraj zaznamenal třetí nejvyšší meziroční nárůst počtu těchto zaměstnanců po Libereckém kraji a Praze.

Výzkumem a vývojem (VaV) se v Česku v roce 2023 zabývalo 85 468 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu věnovanou VaV činnostem). V dlouhodobém pohledu počet těchto zaměstnanců rostl do roku 2022, pouze v letech 2016 a 2023 byl zaznamenán jejich mírný meziroční pokles. Počty pracovníků zabývajících se výzkumem a vývojem v podnikatelském sektoru meziročně vzrostly v sedmi krajích, v Plzeňském kraji byl po Libereckém kraji (o 8,8 %) a Praze (o 3,6 %) zjištěn třetí nejvyšší nárůst, a to o 3,5 %. Celkově (v podnikatelském, vládním a vysokoškolském sektoru) však počet těchto pracovníků poklesl o 656 osob, tj. o 0,8 %. Meziroční nárůst byl zaznamenán jen v 5 ze 14 krajů republiky, nejvýraznější v Libereckém kraji (o 4,0 %). Více než třetina z celkového počtu zaměstnanců působila v Hl. m. Praze (37,3 %), pětina v Jihomoravském kraji a desetina v kraji Středočeském. Naopak ve zbývajících jedenácti krajích podíl na počtu zaměstnanců VaV v Česku nedosáhl 6 %. Plzeňský region se zařadil na šestou příčku s podílem 4,4 % na celkovém počtu zaměstnanců působících ve výzkumu a vývoji v republice.

V roce 2023 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj v Česku 139,7 miliardy korun, proti roku 2022 vzrostly o 4,8 %. K největšímu meziročnímu nárůstu celkového objemu výdajů na výzkum a vývoj došlo v Ústeckém kraji (o 32,2 %). Dlouhodobě nejdůležitějším centrem českého výzkumu a vývoje je však nadále Praha, v níž bylo v roce 2023 realizováno 39,5 % celkových výdajů v Česku, konkrétně 55,2 mld. Kč. S velkým odstupem za ní následovaly kraje Jihomoravský se 16,7 % a Středočeský se 13,2 %. Při přepočtu na regionální hrubý domácí produkt však dosáhl nejvyšší hodnoty Jihomoravský kraj (2,8 %), v Praze a Středočeském regionu výdaje dosahují 2,7 %, resp. 2,0 % HDP vytvořeného v příslušném kraji. Plzeňský region se umístil na čtvrté pozici s podílem 1,7 % na HDP v kraji. Naproti tomu v Karlovarském kraji se podíl pohybuje jen kolem 0,3 %.

KOMENTÁŘ

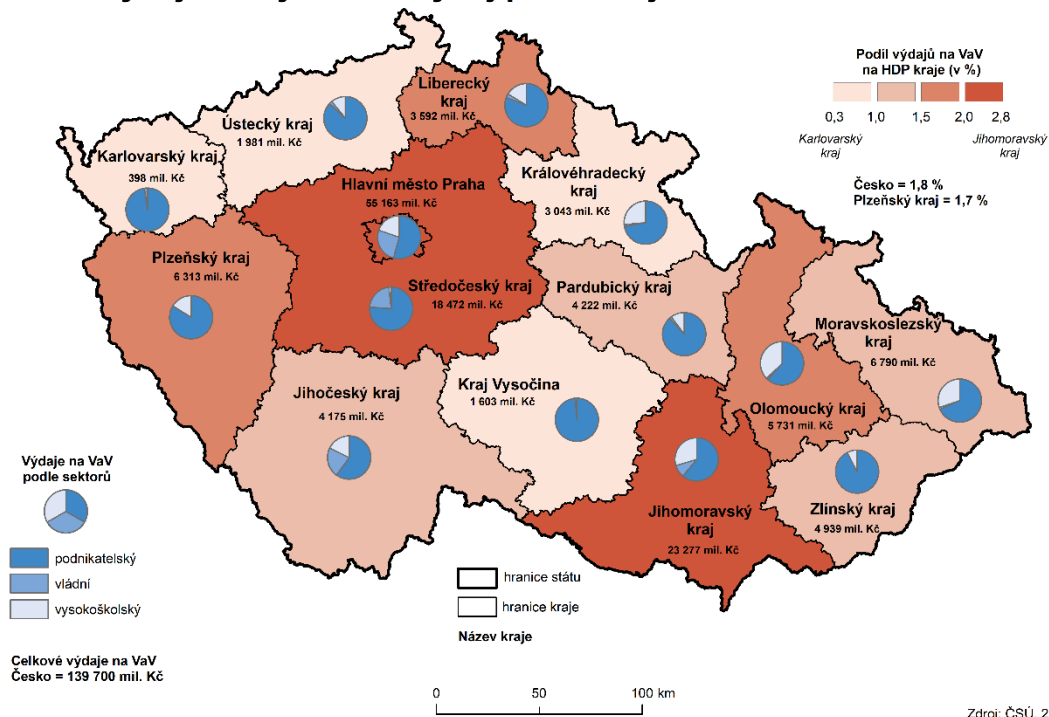
Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2023

Nejvíce celkových prostředků na výzkum a vývoj bylo vynaloženo v podnikatelském sektoru, a to 90,4 mld. Kč, z toho téměř třetina (32,4 %) v Hl. m. Praze, dále v Jihomoravském a Středočeském kraji (15,7 %, resp. 15,6 %). V podnikatelském sektoru se Plzeňský region také zařadil na čtvrtou příčku, a to s podílem 5,8 % na republikových výdajích směřovaných do výzkumu a vývoje. Ze státního rozpočtu bylo na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje v roce 2023 vynaloženo 39,0 mld. Kč, tedy o 554 mil. více než v roce 2022. Největší část prostředků (17,3 mld. Kč) směřovala na výzkum a vývoj prováděný na veřejných vysokých školách, veřejné výzkumné instituce získaly 11,7 mld. Kč a téměř 3 mld. Kč směřovaly do podnikatelského sektoru.

KOMENTÁŘ

Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2023

V Plzeňském kraji v roce 2023:

- pracovalo celkem 3 799 zaměstnanců výzkumu a vývoje, ve srovnání s rokem 2022 došlo ke snížení počtu zaměstnanců o 3,8 %
- byly soustředěny téměř tři čtvrtiny zaměstnanců v podnikatelské sféře, jejichž počet však meziročně vzrostl o 3,5 %; na akademické půdě působilo 23,9 % z celkového počtu zaměstnanců výzkumu a vývoje
- došlo k navýšení výdajů na financování výzkumu a vývoje na 6,3 mld. Kč; výdaje dosáhly 1,7 % HDP vytvořeného v Plzeňském kraji a jednalo se tak o čtvrtý nejvyšší podíl na HDP v mezikrajském porovnání
- bylo vynaloženo nejvíce prostředků na vědu a výzkum v podnikatelském sektoru (5,2 mld. Kč), tři čtvrtiny výdajů byly uskutečněny v ekonomických subjektech s 250 a více zaměstnanci
- byly navýšeny výdaje na výzkum a vývoj ve vládním a vysokoškolském sektoru, které jsou financované z veřejných zdrojů, na 982 mil. Kč, z toho se 15,4 % podílely na výdajích zahraniční veřejné fondy
- ze státního rozpočtu směřovalo na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje 927 mil. Kč, kde téměř tři čtvrtiny prostředků byly adresovány na vědu a výzkum prováděný na veřejných vysokých školách

KOMENTÁŘ

Mnoho dalších informací najdete v aktualizované **sadě tabulek** s podrobnějším pohledem na oblast výzkumu, vývoje, informačních technologií a jejich využívání, který je možné získat z výkaznictví nebo z administrativních zdrojů dat. Kromě srovnání postavení jednotlivých krajů v roce 2023 je zde rovněž zobrazen vývoj v posledních letech.

Další poznatky z této oblasti (včetně grafů, kartogramů, komentářů a podrobné metodiky) můžete získat na stránkách:

<https://csu.gov.cz/vyzkum-a-vyvoj>

Kontakt:

Ing. Lenka Hamouzová

Krajská správa ČSÚ v Plzni

T: 377 612 145

M: 704 645 852

E: lenka.hamouzova@csu.gov.cz